

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post til postmottak@jd.dep.no

Deres ref:
201007369-/BMO

Vår ref: #99534v1/th

Saksbehandler: Trude Hafslund
th@advokatforeningen.no
T +47 22 03 50 61

20.09.2010

Høringsuttalelse - endringer i voldsoffererstatningsloven

I. INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 15. juni 2010 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for erstatningsrett. Lovutvalget består av Per Erik Bergsjø (leder), Laila Marie Bendiksen, Jane Margrethe Ytreøy Grøndalen, Tore Leirås og Knut Riisa.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

II. SAKENS BAKGRUNN

Justisdepartementet har i høringsnotat 15. juni 2010 foreslått endringer i voldsoffererstatningsloven. Endringsforslagene er begrunnet med et ønske om at voldsoffererstatningsordningen skal fungere best mulig etter sitt formål. Justisdepartementet fremhever også at det er behov for å effektivisere saksbehandlingen og redusere

saksbehandlingstiden.

Voldsofferstatningsordningen ble i sin tid etablert etter initiativ fra Advokatforeningen. Advokatforeningen mener fortsatt at voldsofferstatningsordningen innebærer et viktig vern for en gruppe som er vanskeligstilt, nemlig personer som har vært utsatt for vold ved straffbar handling. På den bakgrunn ser Advokatforeningen positivt på at Justisdepartementet nå foretar en gjennomgang for å sikre at ordningen fungerer etter formålet. Advokatforeningen har heller ingen innvendinger mot de grunnleggende hensyn som endringsforslagene bygger på. Derimot kan Advokatforeningen ikke tiltre forslaget om en endring av klageordningen.

III. KOMMENTARER TIL DE ENKELTE FORSLAGENE

1. Endringer i voldsoffererstatningsloven § 1

Justisdepartementet foreslår et nytt andre ledd i voldsoffererstatningsloven § 1. Forslaget innebærer i henhold til høringsnotatet ingen realitetsendringer med hensyn til hvem som kan få voldsoffererstatning.

Advokatforeningen er enig i at det kan være hensiktsmessig å foreta en presisering, slik at det blir mindre risiko for brudd på EMK artikkel 6 nr 2. Foreningen har heller ingen innvendinger mot den konkrete utformingen av nytt andre ledd i voldsoffererstatningsloven § 1.

2. Bestemmelsene om foreldelse

I høringsnotatet foreslår Justisdepartementet ingen endringer i reglene om foreldelse av krav om voldsoffererstatning. Departementet gir imidlertid en redegjørelse for gjeldende rett, som har som siktemål å klargjøre rettstilstanden.

Advokatforeningen ser i likhet med departementet ikke noe behov for endringer i de foreldelsesregler som er omtalt i høringsnotatet. Etter Advokatforeningens syn gir Justisdepartementet også en dekkende beskrivelse av gjeldende rett på området. Det er viktig at Kontoret for Voldsoffererstatning og Erstatningsnemnda for voldsoffererstatning følger de retningslinjer som Justisdepartementet nå har trukket opp.

3. Endringer i voldsoffererstatningsloven § 13 om organisering av klagebehandlingen

Justisdepartementet foreslår å endre klageordningen i voldsoffererstatningssaker. I dag behandles erstatningskrav i første instans av Kontoret for Voldsoffererstatning, mens Erstatningsnemnda for voldsoffererstatning er klageinstans. Justisdepartementet foreslår nå at Statens Sivilrettsforvaltning skal overta som klageorgan og begrunner dette med et ønske om å effektivisere saksbehandlingen.

Advokatforeningen er enig i at lang saksbehandlingstid er et problem i voldsoffererstatningssakene. Problemet er imidlertid først og fremst lang saksbehandlingstid hos Kontoret for voldsoffererstatning. Fra media kjenner vi eksempler på at voldsofre har ventet i opptil 4 år på en avgjørelse, og også for øvrig tar det lang tid fra søknad til avgjørelse. Derfor vil det ha begrenset effekt å gjøre Statens Sivilrettsforvaltning til klageinstans istedenfor den nemndsbehandling som vi har av klagesakene i dag. Justisdepartementets forslag har også andre uheldige sider, og Advokatforeningen kan følgelig ikke slutte seg til forslaget.

Etter Advokatforeningens syn er nemndsbehandling med på å sikre en uavhengig behandling av klagesakene, idet nemndas medlemmer er uavhengige fagpersoner. En slik nemndsbehandling er en god måte å sikre uavhengighet på. Dette viser erfaringer fra andre klagenemnder, for eksempel Finansklagenemnda og Pasientskadenemnda. Hvis Statens Sivilrettsforvaltning skal overta klagebehandlingen, mister man denne uavhengigheten. Departementets forslag er derfor etter Advokatforeningens syn et skritt tilbake, og forslaget innebærer en rettssikkerhetsmessig dårligere løsning for voldsofrene.

Advokatforeningen har notert at endringen etter departementets syn bør innebære at den samlede saksbehandlingstiden vil bli redusert med ca 2 måneder i gjennomsnitt. I denne sammenheng ville det vært interessant å vite hvor lang gjennomsnittlig saksbehandlingstid er for førsteinstansbehandlingen hos Kontoret for Voldsoffererstatning. Advokatforeningen antar at det kan være mer å hente på en effektivisering av førsteinstansbehandlingen, eksempelvis gjennom økt ressurstilgang.

Advokatforeningen mener også at det burde være mulig å oppnå en effektivisering av klageinstansbehandlingen selv hvis man opprettholder ordningen med nemndsbehandling. Foreningen peker her på at Nemnda kan møtes hyppigere, eventuelt at det kan gjøres andre endringer for å øke kapasiteten. Etter Advokatforeningens syn hadde det vært naturlig om dette hadde vært drøftet i høringsnotatet.

IV. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Advokatforeningen stiller seg også tvilende til om man oppnår den tilsiktede økonomiske besparelsen gjennom en slik ordning som departementet foreslår. Som nevnt ovenfor, ligger det en rettssikkerhetsgaranti i at Nemnda er sammensatt med uavhengige fagpersoner. Hvis man fjerner dette elementet, vil voldsofrene kunne miste tilliten til at saken har fått en forsvarlig og uavhengig behandling. Resultatet vil raskt kunne bli at flere saker bringes inn for domstolene. Dette vil innebære en dårligere og dyrere løsning både for voldsofrene og staten.

V. AVSLUTNING

Advokatforeningen slutter seg til forslaget til endring av voldsoffererstatningsloven § 1. Videre finner Advokatforeningen at presiseringene av reglene om foreldelse av voldsoffererstatning er dekkende, og at de kan sikre en god og likeartet behandling av sakene. Advokatforeningen går mot forslaget om å gjøre Statens Sivilrettsforvaltning til nytt klageorgan. Etter Advokatforeningens syn vil en slik endring innebære en svekkelse av voldsofrenes rettssikkerhet. Samtidig er effektiviseringsgevinsten etter Advokatforeningens syn også begrenset, samtidig som endringen kan føre til økte kostnader.

Vennlig hilsen

Merete Smith
generalsekretær